

Regionální srovnání vybraných ukazatelů v oblasti zdravotnictví

Karin Gajdová

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Katedra ekonomie a veřejné správy
Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné
Slezská univerzita v Opavě

gajdova@opf.slu.cz

Úvod

- ✓ Zdravotnictví – odvětví veřejného sektoru → hraje stále důležitější roli ve vyspělých zemích.
 - ✓ Zdraví lidí ovlivňuje také ekonomické aspekty jednotlivých zemí.
 - ✓ Pro zabezpečení kvalitní zdravotní péče → nutné, aby v dané zemi byl kvalitní zdravotnický personál a dostatečné financování daného sektoru.
 - ✓ Právě zdravotnický personál je v první řadě základem kvality poskytování zdravotních služeb. V této oblasti nastává v současné době problém. Ředitelé nemocnic uvádějí, že v jejich zařízeních chybějí lékaři a sestry. Dost častým jevem je to, že kvalitní zdravotní personál odchází do vyspělejších zemí za vyšším platem.
 - ✓ Tento problém je avizován také v České republice → na danou problematiku se zaměřuje tento příspěvek → tj. vstupní analýza do dané problematiky (bude navázáno v dalších vědeckých pracích).
 - ✓ Problém je však, dle UZIS (Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR), převážně u lůžkové péče při směnném provozu.
-

Cíl příspěvku

- ✓ Cílem daného příspěvku je zhodnotit situaci v oblasti zdravotnického personálu v České republice.

 - ✓ Použita metoda komparativní analýzy
 - ✓ jednotlivé regiony NUTS II v České a Slovenské republice
 - ✓ Česká republika vs. ostatní země skupiny V4+2

 - ✓ Sledovány vybrané ukazatele stavu zdravotnického personálu (+ v *příspěvku také srovnání výdajů na zdravotní péči v zemích skupiny V4+2*)
-

Regiony NUTS II ČR a SR

- ✓ 8 regionů NUTS II v ČR
- ✓ 4 regiony NUTS II v SR

Země V4+2

- ✓ Česká republika
- ✓ Maďarsko
- ✓ Polsko
- ✓ Slovenská republika
- +
- ✓ Bulharsko
- ✓ Rumunsko

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
UNIVERSITA

Státy V4+2 / V4+2 Countries

LEGENDA / LEGEND

- Státy "V4" / "V4" Countries
- Státy "+2" / "+2" Countries
- Ostatní státy / Other Countries

Mapové podklady: ARC ČR 500, soubory správních a katastrálních hranic 2015
Map reference: ARC ČR 500, files of administrative and cadaster borders 2015.

Ústav územního rozvoje, Brno, 2016
Institute for Spatial Development, Brno, 2016

Data a ukazatele

- ✓ Z veřejně dostupného zdroje, z jednotného zdroje pro možnost srovnání – Eurostat
 - ✓ Sledovány a komparovány 3 ukazatele:
 - ✓ Ukazatel „stav lékařů“
 - ✓ Ukazatel „stav zdravotních sester“
 - ✓ Ukazatel „stav zubních lékařů“
 - ✓ Ukazatele přepočteny na srovnatelné jednotky, tj. počet obyvatel připadající na jednoho lékaře/zdravotní sestru/zubního lékaře → tato jednotka umožní nejpřesnější představu o zabezpečení zdravotní péče zdravotnickým personálem
 - ✓ Sledované období: 2007 – 2014 (*momentálně nejnovější dostupná data*)
-

Stav lékařů – NUTS II ČR a SR

(jednotka: počet obyvatel na jednoho lékaře)

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Regiony NUTS2	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2014/2007
Praha	148	151	151	151	149	147	144	143	0,96
Střední Čechy	395	400	411	413	416	411	417	418	1,06
Jihozápad	294	299	295	293	289	285	289	289	0,98
Severozápad	347	352	354	349	346	339	338	337	0,97
Severovýchod	317	318	316	316	312	308	307	306	0,96
Jihovýchod	282	280	278	273	269	268	268	268	0,95
Střední Morava	311	307	303	297	292	291	291	291	0,94
Moravskoslezsko	324	323	316	311	304	300	298	296	0,91
Bratislavský kraj	146	153	153	153	150	147	146	147	1,01
Západné Slovensko	425	388	406	396	398	388	386	380	0,89
Středné Slovensko	368	327	340	335	347	333	332	326	0,88
Východné Slovensko	330	305	306	296	303	307	304	299	0,91

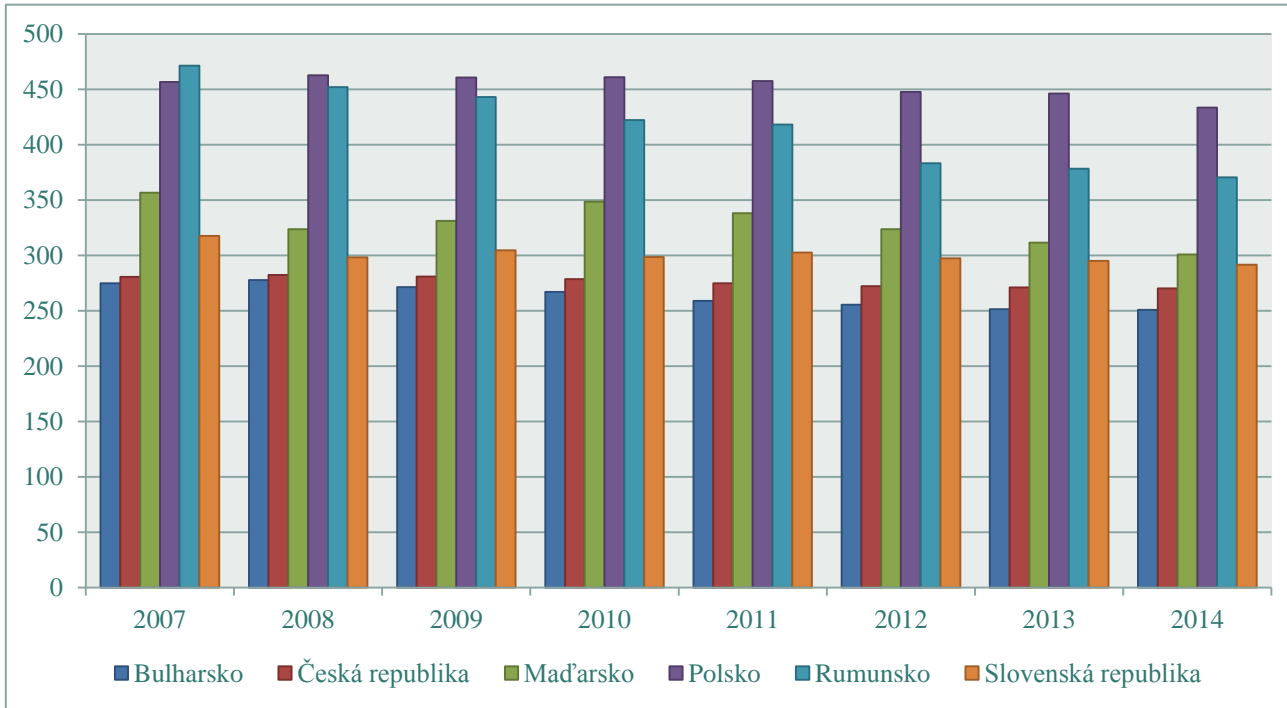
- ✓ Region Střední Čechy – negativní trend; nárůst o 6 % mezi rokem 2007 a 2014
- ✓ Region Západné Slovensko – nejvyšší počet obyvatel na jednoho lékaře, ale pokles v průběhu sl.období
- ✓ Region Bratislavský kraj – nejnižší počet obyvatel na jednoho lékaře, ale nárůst v průběhu sl. období

Stav lékařů – země V4+2

(jednotka: počet obyvatel na jednoho lékaře)

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ✓ Polsko a Rumunsko – nejméně lékařů (tj. nejvyšší počet obyvatel na jednoho lékaře)
- ✓ Rumunsko – výraznější pokles
- ✓ Polsko – v posledním sledovaném roce připadá na jednoho lékaře 433 obyvatel
- ✓ Bulharsko – nejvíce lékařů (tj. nejnižší počet obyvatel na jednoho lékaře)
- ✓ Bulharsko – v posledním sledovaném roce připadá na jednoho lékaře 251 obyvatel
- ✓ ČR – druhé místo, pokles

Stav zdravotních sester – NUTS II ČR a SR

(jednotka: počet obyvatel na jednu zdravotní sestru)

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

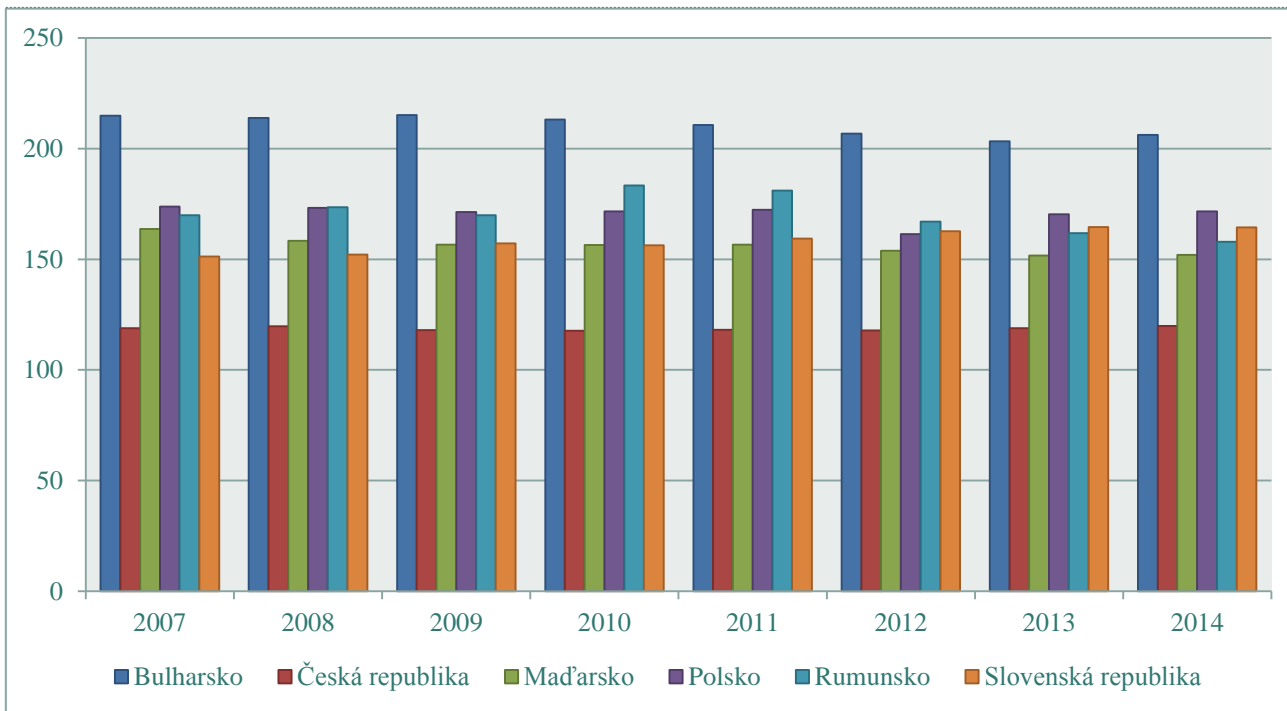
Regiony NUTS2	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2014/2007
Praha	76	77	76	76	76	76	76	77	1,02
Střední Čechy	161	164	162	165	166	166	167	168	1,04
Jihozápad	127	128	126	125	125	125	127	129	1,01
Severozápad	128	128	127	127	127	126	128	130	1,02
Severovýchod	126	128	126	126	128	128	128	128	1,01
Jihovýchod	117	117	116	114	115	114	115	116	0,99
Střední Morava	126	129	126	124	124	124	125	125	0,99
Moravskoslezsko	125	126	124	123	123	124	125	124	0,99
Bratislavský kraj	90	91	92	90	88	93	95	97	1,07
Západné Slovensko	197	196	197	194	197	200	201	200	1,01
Středné Slovensko	157	160	166	167	173	174	176	175	1,11
Východné Slovensko	148	149	155	157	163	165	167	167	1,13

- ✓ Region Střední Čechy – negativní trend; nárůst o 4 % mezi rokem 2007 a 2014
- ✓ Region Západné Slovensko – nejvyšší počet obyvatel na jednu zdr.sestru, ale minimální nárůst v průběhu sl.období
- ✓ Region Bratislavský kraj – nejnižší počet obyvatel na jednu zdr.sestru, ale nárůst v průběhu sl. období (o 7 %)
- ✓ Region Východné Slovensko – nejvyšší nárůst počtu obyvatel na jednu zdravotní sestru mezi rokem 2007 a 2014 o 13 %

Stav zdravotních sester – země V4+2 (jednotka: počet obyvatel na jednu zdravotní sestru)

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ✓ Opačná situace než u lékařů
- ✓ Bulharsko – nejméně zdravotních sester (tj. nejvyšší počet obyvatel na jednu zdravotní sestru)
- ✓ Bulharsko – v roce 2014 připadá na jednu zdravotní sestru 206 obyvatel
- ✓ ČR – nejlepší situace při srovnání s ostatními zeměmi
- ✓ ČR – v roce 2014 připadá na jednu zdravotní sestru 120 obyvatel → vhodné podívat se na rozmístění zdravotních sester – lůžková péče, ambulantní atd.

Stav zubních lékařů – NUTS II ČR a SR

(jednotka: počet obyvatel na jednoho zubního lékaře)

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

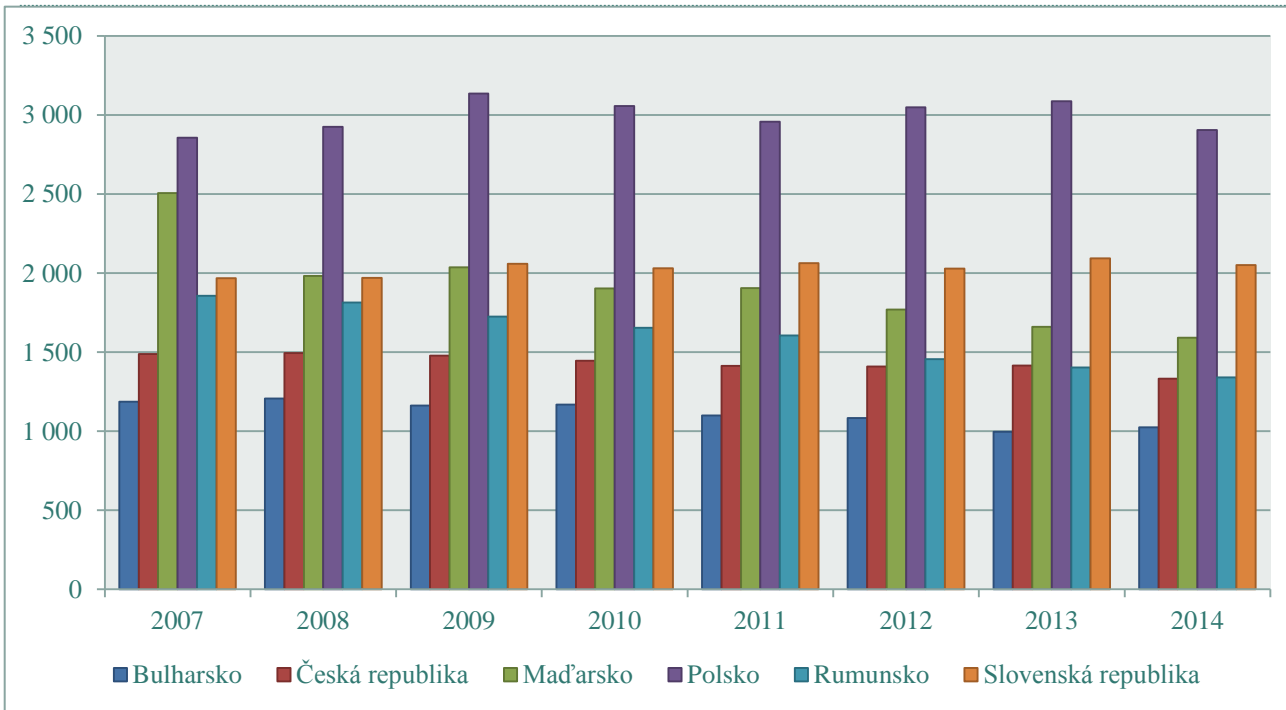
Regiony NUTS2	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2014/2007
Praha	891	902	881	857	850	853	872	765	0,86
Střední Čechy	2 205	2 278	2 269	2 247	2 178	2 183	2 187	2 026	0,92
Jihozápad	1 426	1 448	1 467	1 438	1 409	1 424	1 451	1 349	0,95
Severozápad	1 914	1 948	1 923	1 890	1 852	1 874	1 881	1 805	0,94
Severovýchod	1 590	1 580	1 584	1 566	1 560	1 542	1 536	1 481	0,93
Jihovýchod	1 523	1 515	1 515	1 470	1 391	1 354	1 366	1 321	0,87
Střední Morava	1 425	1 398	1 367	1 340	1 334	1 323	1 325	1 270	0,89
Moravskoslezsko	1 666	1 685	1 628	1 565	1 491	1 504	1 463	1 432	0,86
Bratislavský kraj	1 013	1 180	1 227	1 213	1 185	1 244	1 282	1 261	1,25
Západné Slovensko	2 538	2 391	2 469	2 441	2 449	2 397	2 480	2 471	0,97
Středné Slovensko	2 266	2 210	2 340	2 328	2 401	2 283	2 386	2 326	1,03
Východné Slovensko	1 937	1 892	1 990	1 945	2 018	1 971	2 016	1 952	1,01

- ✓ Obecně v ČR – tvrzení, že je zde nedostatek zubařů – oproti jiným sl.zemím neplatí – pravděpodobně tj.novými z.l.
- ✓ Region Střední Čechy – nejvyšší počet obyvatel na jednoho zubního lékaře, ale pokles (průměr okolo 2100 ob./1 z.l.)
- ✓ Region Západné Slovensko – nejvyšší počet obyvatel na jednoho z. lékaře, ale pokles (průměr okolo 2400 ob./1 z.l.)
- ✓ Region Bratislavský kraj – nejnižší počet obyvatel na jednoho z. lékaře, ale nárůst v průběhu sl. období (o 25 %)

Stav zubních lékařů – země V4+2 (jednotka: počet obyvatel na jednoho zubního lékaře)

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- ✓ Polsko – nejvyšší počet obyvatel na jednoho zubního lékaře
- ✓ Polsko – průměrně okolo 3000 obyvatel na jednoho zubního lékaře
→ až 7285 obyvatel na jednoho zubního lékaře v regionu Wielkopolskie v roce 2014!!!
- ✓ Bulharsko – příznivá situace
- ✓ Bulharsko - průměrně okolo 1000 obyvatel na jednoho zubního lékaře
- ✓ ČR – druhé místo za Bulharskem, pokles

Závěr

- ✓ Při srovnání NUTS II ČR a SR → problém v regionech v blízkosti regionu s hl. městem (Střední Čechy a Západné Slovensko).
- ✓ Při srovnání ČR s ostatními zeměmi
 - spíše pozitivní stav (*i přesto, že se obecně uvádí, že je zde značný nedostatek zdravotnického personálu – bylo by vhodné podrobit detailnější analýze*)
 - ČR je na tom nejlépe u zdravotních sester (*dle provedené analýzy ukazatele „Stav zdravotních sester“, tj. počet obyvatel na jednu zdravotní sestru*)
 - u „Stavu lékařů“ a u „Stavu zubních lékařů“ je Česká republika na druhém místě, za Bulharskem (Bulharsko je na tom nejhůře ze srovnávaných zemí u „Stavu zdravotních sester“)
- ✓ Při analýze „Stavu lékařů“ a „Stavu zubních lékařů“ je nejhorší situace v Polsku.
- ✓ Jednalo se o vstupní analýzu – na problematiku bude nahlíženo hlouběji – např. regiony NUTS II v Polské republice, kde je problém; detailnější pohled na regiony České republiky; sledování vlivu jiných proměnných na počty zdravotnického personálu pomocí empirických metod apod.

Děkuji za pozornost

Karin Gajdová

gajdova@opf.slu.cz

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ